

Ks. Władysław Piotr WLAŻŁAK

Duchowieństwo parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie

1. Proboszczowie

Pierwszym proboszczem parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie był ks. Franciszek Musiel, późniejszy biskup pomocniczy diecezji częstochowskiej. Urodził się 14 stycznia 1915 r. w Zwierzyńcu koło Krzepic. Po ukończeniu szkoły podstawowej wstąpił do Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie. Po uzyskaniu świadectwa dojrzałości w 1936 r. został przyjęty do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie. Tutaj podjął studia filozoficzno-teologiczne na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, które mimo problemów związanych z okupacją hitlerowską zdołał ukończyć, dzięki zabiegom konspiracyjnym. Świecenia kapłańskie przyjął 22 maja 1941 r. w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa (przy Domu Generalnym Sióstr Sercanek) w Krakowie z rąk biskupa częstochowskiego Teodora Kubiny. W tym czasie nie można było kierować do pracy duszpasterskiej nowo wyświęconych kapłanów polskiego pochodzenia na terenach włączonych do Rzeszy, dlatego skierowano go do rodzinnych Krzepic, gdzie pracował przez trzy miesiące. Następnie 2 września 1941 r. został mianowany wikariuszem parafii Kłobuck, gdzie prowadził działalność duszpasterską do 19 czerwca 1944 r. Kolejną jego placówką była parafia Chrystusa Króla w Klimontowie. Po miesiącu pracy na tym stanowisku został przeniesiony do parafii św. Antoniego z Padwy w Gołonogu¹.

Nowy etap w jego pracy kapłańskiej rozpoczął się po zakończeniu działań wojennych, kiedy został mianowany prefektem szkolnym w Gimnazjum i Liceum Handlowym Stowarzyszenia Kupców Polskich oraz w Prywatnym Liceum Drogistowskim Zrzeszenia Drogistów RP w Częstochowie. W międzyczasie 19 czerwca 1945 r. uzyskał dyplom magistra teologii na Wydziale Teologicznym UJ na podstawie pracy pt. „Stan dotychczasowych badań nad autorem, miejscem i czasem powstania *Consultationes Zacchaei et Apollonii*”. W dniu 5 września 1947 r. objął obowiązki administratora Domu Księży Emerytów w Częstochowie, a od 13 grudnia 1950 r. notariusza Sądu Biskupiego w Częstochowie. W roku 1952 został skierowany na studia specjalistyczne z zakresu prawa kanonicznego, które odbył na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Uwieńczył je uzyskaniem 25 czerwca 1954 r. licencjatu na podstawie pracy pt. „Zagadnienie apelacji w wyrokach Roty Rzym-

---

¹ *Akta personalne bp. Franciszka Musiela, AKMCz brak sygn.*

skiej wydanych po wejściu w życie Kodeksu Prawa Kanonicznego”. Uprawniało to do podjęcia wykładów, jednak ordynariusz mianował go tylko nauczycielem języka łacińskiego w Niższym Seminarium Duchownym w Częstochowie. Jak się później okazało, praca naukowa oraz działalność w Sądzie Biskupim nie była jego właściwym powołaniem, gdyż uznanie zyskał przede wszystkim jako wytrawny i niezłomny duszpasterz. W tamtym okresie oczywiście nie obyło się bez konfliktu z władzą komunistyczną, która ingerowała we wszystkie przejawy życia społecznego. Trzeba pamiętać, iż jedyną nieskrepowaną grupą zdolną przeciwstawić się ówczesnej władzy był Kościół katolicki. Odwaga ks. F. Musiela w następnych latach urosła do rangi symbolu niezłomnego kapłana, przedkładającego prawdę i wolność ponad wszystko².

W międzyczasie od 16 maja 1953 r. przestał administrować Hospicjum Księży Emerytów, zaś nowy biskup częstochowski Zdzisław Goliński mianował go na przód sędzią prosynodalnym, audytorem, 30 stycznia 1956 r. promotorem sprawiedliwości, a w dniu 30 czerwca 1962 r. wiceoficjałem Sądu Biskupiego. Kolejny biskup częstochowski Stefan Bareła, na krótki okres od 18 do 24 maja 1964 r. powierzył mu pełniące obowiązki oficjała Sądu Biskupiego. Rezygnacja z tej funkcji była między innymi spowodowana zaangażowaniem w pracę duszpasterską w nowo erygowanej parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie. Nominację na administratora tejże parafii otrzymał 30 lipca 1957 r. W tym dniu biskup Z. Goliński wręczył mu dekret wyszczególniający granice nowo utworzonej parafii, uprawniający go do korzystania z kaplicy sióstr Pallotynek, gdzie mógł sprawować czynności kapłańskie. Jego niezłomna postawa wobec władz państwowych, niechętnych wobec nowej placówki duszpasterskiej na terenie Częstochowy spowodowała, iż następcy mogli cieszyć się owocami jego pracy wśród powierzonych im wiernych. Formalną nominację na proboszcza otrzymał 29 października 1963 r. Należy zauważyć, iż nie było to w tym okresie jedyne jego pole pracy kapłańskiej, gdyż od 26 sierpnia 1960 r. był Diecezjalnym Duszpasterzem Mężczyzn, od 9 września 1964 r. członkiem Diecezjalnej Rady Administracyjnej, zaś od 24 maja 1965 r. kierował referatem maryjnym Wydziału Duszpasterstwa Kurii Diecezjalnej w Częstochowie. Opublikował też 63 kazania w „Tygodniku Katolickim” wychodzącym w Gorzowie Wielkopolskim oraz w „Bibliotece Kaznodziejskiej”³.

Nowy etap w jego życiu kapłańskim rozpoczął się 12 listopada 1965 r., kiedy papież Paweł VI mianował go biskupem tytularnym Tamaty i sufraganiem diecezji częstochowskiej. W zawołaniu biskupim umieścił zwołanie „Cum Maria Deo”. Świecenia biskupie przyjął 30 stycznia 1966 r. w bazylice jasnogórskiej z rąk kardynała Stefana Wyszyńskiego, biskupa Stefana Bareły i biskupa Tadeusza Szwarzgryka. W dniu 25 października tr. został kanonikiem częstochowskim, zaś w sześć

---

² W. Właźlak, *Dzieje diecezji częstochowskiej w okresie działalności biskupa Zdzisława Golińskiego (1951-1963)*, Kraków 2000, s. 229, 231, 245, 250.

³ M. Mikołajczyk, *Droga życiowa księdza biskupa Franciszka Musiela*, WAcz 66 (1992), s. 296-299.

lat później otrzymał nominację na dziekana kapituły katedralnej. Wraz z godnością biskupią objął liczne obowiązki kurialne. Jeszcze przed konsekracją biskupią w styczniu 1966 r. został mianowany wikariuszem generalnym, zaś 18 lutego tr. ordynariusz powierzył mu nadzór nad Wydziałem Duszpasterstwa, Zakonnym, Finansowo-Gospodarczym, Prawno-Administracyjnym, Studium Dokumentów Soborowych oraz Sekretariatem do spraw Laikatu i Powołań Kapłańskich. Po zreorganizowaniu Kurii Diecezjalnej sprawował pieczę nad Wydziałem Duszpasterstwa, Gospodarczo-Budowlanym i Finansowym. W tym czasie oprócz pracy na wyżej wspomnianych stanowiskach podjął się niezwykle trudnego zadania duszpasterzowania w parafii Św. Barbary w Częstochowie. W dniu 21 marca 1969 r. biskup S. Bareła mianował go delegatem do spraw duszpasterstwa i administracji w tejże parafii. Pracując tutaj musiał wiele wycierpieć, o czym wspominał kardynał Karol Wojtyła w liście z 25 marca 1970 r. do biskupa częstochowskiego⁴.

Swoją charyzmatyczną postawę kapłańską ujawnił jeszcze raz w najtrudniejszych chwilach, gdy podczas stanu wojennego stanął na czele Biskupiego Komitetu Pomocy Bliźniemu, organizując pomoc materialną internowanym i ich rodzinom, a następnie więzionym za przekonania polityczne. W ramach episkopatu był członkiem Komisji Maryjnej, następnie członkiem Komisji do spraw Duszpasterstwa Rolników oraz członkiem Komisji do spraw Budowy Kościołów. Ze względu na wiek przewidziany prawem kanonicznym 7 listopada 1991 r. złożył prośbę do Ojca Świętego o rezygnację z funkcji biskupa pomocniczego. W dniu 1 lutego 1992 r. został powiadomiony przez Nuncjusza Apostolskiego w Warszawie arcybiskupa Józefa Kowalczyka, iż papież Jan Paweł przyjął jego rezygnację. W ostatnich latach życia ciężko chorował, co spowodowało, iż wymagał stałej opieki, zaś pomoc medyczna okazywała się coraz mniej skuteczna. Zmarł 2 grudnia 1992 r. na plebanii parafii Św. Barbary w Częstochowie, czego pisał był świadkiem, gdyż w tym czasie był wikariuszem w tejże parafii. Tego samego wieczoru jego ciało spoczęło w kaplicy Św. Anny na pierwszym piętrze domu plebańskiego. W dniu 4 grudnia tr. w kościele Św. Barbary w Częstochowie odbyła się Msza św. koncelebrowana pod przewodnictwem arcybiskupa częstochowskiego Stanisława Nowaka. W dniu następnym Mszy św. pogrzebowej przewodniczył metropolita krakowski kardynał Franciszek Macharski, zaś homilię wygłosił arcybiskup przemyski obrządku łacińskiego Ignacy Tokarczuk. Zmarły biskup F. Musiel został pochowany w krypcie kościoła Przemienienia Pańskiego na cmentarzu Kule w Częstochowie⁵.

Drugim proboszczem parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie był ks. Włodzimierz Rataj. Urodził się 19 lipca 1927 r. w Częstochowie. Po ukończeniu szkoły podstawowej przyszło mu uczęszczać do szkoły średniej w trudnym okresie okupacji hitlerowskiej. Po zakończeniu działań wojennych przeniósł się do Niższe-

⁴ *50 lat Kapituły Częstochowskiej 1951-2001*, Częstochowa 2002, s. 93-94, 125-126.

⁵ P. Nitecki, *Biskupi Kościoła w Polsce. Słownik biograficzny*, Warszawa 1992, s. 145; K. R. Prokop, *Biskupi Kościoła katolickiego w III Rzeczypospolitej. Leksykon biograficzny*, Kraków 1998, s. 98.

go Seminarium Duchownego w Krakowie. Na zajęcia uczęszczał do Liceum im. B. Nowodworskiego w Krakowie, gdzie uzyskał w 1947 r. świadectwo dojrzałości. W tym też roku został przyjęty do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie, gdzie odbył studia filozoficzno-teologiczne na Wydziale Teologicznym UJ. Po ich ukończeniu przyjął święcenia kapłańskie 29 czerwca 1952 r. w katedrze częstochowskiej z rąk biskupa Z. Golińskiego. W dniu 24 sierpnia tr. został mianowany wikariuszem parafii Poręba Mrzygłodzka, zaś od 3 lutego 1953 r. przeszedł do pracy w Kurii Diecezjalnej w Częstochowie jako pomocnik skarbnika diecezjalnego, aby następnie w całości przejąć jego obowiązki. W roku 1955 został mianowany intendentem i wychowawcą Niższego Seminarium Duchownego w Częstochowie. Od następnego roku pełnił także obowiązki ceremoniarza biskupiego i katedralnego. W dniu 7 sierpnia 1957 r. został wicerektorem Niższego Seminarium Duchownego, co w rzeczywistości oznaczało, iż posiadał władzę rektora tejże instytucji formalnie złączonej z Częstochowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie⁶.

Nowy etap w jego życiu kapłańskim rozpoczął się 13 września 1962 r., kiedy biskup Z. Goliński mianował go referentem Nauczania Wiary Kurii Diecezjalnej. W następnym roku zrezygnował z tejże funkcji, obejmując na krótki okres w administrację parafię Nawiedzenia NMP w Wieluniu. W dniu 10 lipca 1964 r. biskup S. Bareła mianował go notariuszem Sądu Biskupiego w Częstochowie, a 24 lipca 1965 r. skarbnikiem Kurii Diecezjalnej. W tym czasie pracował na stanowisku obrońcy węzła małżeńskiego w Sądzie Biskupim oraz prowadził duszpasterstwo nauczycieli. W dniu 30 grudnia 1966 r. zrezygnował z funkcji skarbnika, gdyż został mianowany wikariuszem pomocnikiem parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie, współpracując z pierwszym proboszczem, wtedy już biskupem F. Musielem. Była to nietypowa sytuacja, którą regulował specjalny dokument wystawiony przez ordynariusza. Obaj kapłani znali się od dość dawna, gdyż ks. F. Musiel był prefektem w jego czasach licealnych. Ostatecznie ks. W. Rataj w dniu 13 czerwca 1972 r. został mianowany proboszczem parafii NMP Zwycięskiej. Głównym jego dziełem na tym stanowisku było uzyskanie zgody na budowę kościoła oraz jego wzniesienie. W tym czasie mógł oczywiście liczyć na wsparcie, głównie finansowe swego poprzednika na probostwie bp. F. Musiela. Dzięki jego pomocy w 1984 r. rozpoczęto sprawować liturgię w tzw. dolnym kościele. Wszystkie te wysiłki docenił biskup S. Bareła, który 26 listopada tr. mianował go kanonikiem honorowym kapituły częstochowskiej. Niestety, w tym czasie podupadł na zdrowiu, dlatego zdecydował się przejść na emeryturę. W dniu 26 września 1994 r. arcybiskup S. Nowak przyjął jego rezygnację, zaś w cztery dni później ustanowił go penitencjariuszem przy tamtejszym kościele. Zmarł 22 lipca 1999 r. w szpitalu im. L. Rydygiera

---

⁶ *Akta personalne ks. Włodzimierza Rataja*, AKMCz brak sygn.; Właźlak, *Dzieje diecezji częstochowskiej...*, s. 201, 255.

w Częstochowie. Został pochowany na cmentarzu grzebalnym Kule w Częstochowie⁷.

W okresie jego duszpasterzowania w zarządzie parafią NMP Zwycięskiej w Częstochowie wspomagał go ks. Jan Edward Marczewski. Urodził się 6 czerwca 1939 r. w Częstochowie. Po ukończeniu szkoły podstawowej wstąpił do Niższego Seminarium Duchownego w Częstochowie, gdzie w 1958 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. Następnie podjął studia filozoficzno-teologiczne w Częstochowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie. Po ich ukończeniu 16 maja 1964 r. przyjął święcenia kapłańskie w katedrze częstochowskiej z rąk biskupa S. Bareły. Działalność duszpasterską rozpoczął jako wikariusz kolegiaty wieluńskiej, następnie w 1965 r. przeszedł do parafii Gidle, skąd w 1967 r. przeniesiono go na wikariat do parafii w Siewierzu. W roku 1972 został mianowany wikariuszem parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Radomsku, skąd w 1974 r. przeniesiono go na analogiczne stanowisko do parafii Św. Barbary w Sosnowcu. Po dwóch latach przeszedł na wikariat do parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie, a stąd w 1981 r. na ostatni wikariat do parafii Św. Lamberta w Radomsku. W roku 1982 biskup S. Bareła mianował ks. J. E. Marczewskiego proboszczem parafii Kuleje, gdzie również pełnił obowiązki dziekana truskolaskiego. Stąd przeszedł na analogiczne stanowisko do parafii Osjaków, gdzie był także dziekanem osjakowskim. Niebawem translokowano go do parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie, gdzie objął urząd wikariusza kooperatora. Na tym stanowisku jako administrator dozorował prace budowlane. W marcu 1992 r. otrzymał nominację na proboszcza parafii Rędziny, gdzie 22 marca tr. odbyła się instalacja na wspomniany urząd, której dokonał dziekan mstowski ks. Jan Krawiec⁸.

Trzecim proboszczem parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie został ks. Kazimierz Zalewski. Urodził się 5 września 1957 r. w Ścinawie. Po ukończeniu szkoły podstawowej podjął naukę w Liceum im. M. Kopernika w Wołowie, a po dwóch latach przeniósł się do Liceum im. A. Mickiewicza w Częstochowie, gdzie uzyskał świadectwo dojrzałości. W roku 1976 wstąpił do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie, gdzie odbył studia filozoficzno-teologiczne uzyskując dyplom magistra teologii. Po ukończeniu seminarium przyjął święcenia kapłańskie 30 maja 1982 r. w katedrze częstochowskiej z rąk biskupa S. Bareły. Działalność duszpasterską rozpoczął jako wikariusz parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Poraju, a po dwóch latach przeszedł do parafii Przystajń. W latach 1986-1988 był wikariuszem parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie. Następne trzy lata pracował jako wikariusz w parafii Św. Wojciecha w Częstochowie. Od roku 1986 był diecezjalnym referentem Liturgicznej Służby Ołtarza. Ponadto był członkiem Rady Kapłańskiej diecezji częstochowskiej, jedną kadencję w okresie wikariatu parafii Przystajń. W latach 1991-1995 pracował jako prefekt i proku-

⁷ M. Mikołajczyk, *Ks. Włodzimierz Rataj 19 VII 1927 – 22 VII 1999*, WACz 73 (1999) nr 9-10, s. 74-77.

⁸ *Relacja ustna ks. Jana Edwarda Marczewskiego z 18 VIII 2007 r.*

rator Niższego Seminarium Duchownego w Częstochowie. Proboszczem parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie został mianowany 28 września 1994 r., zaś instalacja proboszczowska odbyła się 16 października tr. Dokonał jej miejscowy dziekan ks. Stanisław Gębka. Głównym jego dziełem było wykończenie świątyni parafialnej oraz uporządkowanie placu przykościelnego. Doprowadził do uroczystego poświęcenia kościoła 7 października 2002 r., przez arcybiskupa S. Nowaka. Wmurowano wówczas do mensy ołtarza głównego relikwie Św. Maksymiliana Marii Kolbego. Ponadto parafia posiada relikwie Św. Stanisława Szczepanowskiego, Św. Andrzeja Boboli i Bł. Edmunda Bojnowskiego⁹.

Całość prac dokonanych przez ks. K. Zalewskiego w tym okresie była trudna do uchwycenia na podstawie protokołów, dlatego zdecydowano się to uczynić na podstawie relacji ustnej opartej oczywiście na podstawie wielu zapisów i rachunków sporządzonych bardzo rzetelnie przez proboszcza. W latach 1995-1996 nastąpiło uruchomienie wejścia do górnego i dolnego kościoła, wykonano bramę w ogrodzeniu i wyłożono kostką brukową 200 m² wokół świątyni. Następnie zamontowano komorę do przechowywania zwłok, którą ustawiono w prowizorycznym pomieszczeniu w dolnym kościele. Wykonano również, czyli podjazd dla niepełnosprawnych. Zamontowano cztery konfesjonały dębowe w górnym kościele. Sprawiono posadzkę marmurową na chórze i schodach tam prowadzących. Zainstalowano ołtarz soborowy, zaś w ścianie ołtarzowej umieszczono tabernakulum (fundowane w połowie przez rodzinę Andrzeja Mangolda z Leśnej Starej), które w Wielki Czwartek poświęcił biskup Antoni Długosz. W listopadzie 1996 r. rozpoczęto wykopy pod kaplicę przedpogrzebową, zaś od następnego roku kontynuowano prace brukarskie na obszarze 400 m². W dniu 7 maja 1997 r. rozebrano starą plebanię. W tym czasie zrobiono schody boczne do górnego i dolnego kościoła, zamontowano Drogę Krzyżową w górnym kościele, (fundowaną przez następujące osoby: Bronisławę i Jana Pośpiechów, Anielę Osadnik, Janinę Rutkowska, Zofię Pydzińską, Ewę i Longina Ogłazów, Emilię i Kazimierza Krykwińskich, Elżbietę i Janusza Lamów, Zofię i Tadeusza Kmiecików, Mieczysławę i Włodzimierza Bednarczyków, Annę Gęsikowską, Małgorzatę i Eligiusza Powroźników, Stanisławę Majcherek, Irenę Dudę, Czesławę i Bogusława Czarneckich, Żywy Różaniec, Chór Parafialny i Akcję Katolicką), którą w Wielki Czwartek 1998 r. erygował biskup A. Długosz. W tym roku dalej kładziono kostkę brukową koło plebanii i wokół kościoła. Dalej przeprowadzono modernizację instalacji elektrycznej (żyrandole – koszt 30 tys. zł i dwanaście kinkietów) oraz nagłośnienie w górnym kościele. Następnie wykonano drzwi sosnowe w dolnym kościele do dwóch wejść. W roku 1999 została wykonana nastawa ołtarza głównego wraz z obrazem NMP Zwycięskiej ze świętymi. Zainstalowano także dwoje drzwi bocznych do górnego kościoła oraz rozebrano pomieszczenia gospodarcze od ul. Ogińskiego. W roku 2000 rozpoczęto tynkowanie elewacji zewnętrznej kościoła (4,5 tys. m², koszt około 120 tys.

---

⁹ *Archidiecezja częstochowska. Katalog 2005, Częstochowa 2005, s. 232.*

zł). W kolejnym roku nastąpiła modernizacja napędu do trzech dzwonów w wieży kościoła, zainstalowano balustrady i poręczę wokół kościoła oraz sporządzono nagłośnienie dolnego kościoła. Rozpoczęto prace przy nowym parkanie placu kościelnego, posadzono zielen przykościelną, dokonano ocieplenia plebanii i wymiany okien (razem wymieniono około 70 okien). Następnie ustawiono chrzcielnicę w górnym kościele. W latach 2002-2003 sporządzono ołtarze boczne (fundowane przez ks. Rajmunda Frydrycha i Żywy Różaniec) i umieszczono obraz Jezusa Miłosiernego (fundowany przez Alicję, Jacka i Jakuba Łukaszewskich, Eugenię i Józefa Gradoniów), Wymalowano także górny kościół, zainstalowano tamże nowe ławki¹⁰.

Po dokonaniu konsekracji kościoła prowadzono dalsze prace. W roku 2003 ustawiono dalszą część ławek w kościele – łącznie 700 miejsc siedzących (wykonanie mgr inż. Damian Świtała ze Sternalic). Największa inwestycja parafialna została zawarta 1 czerwca 2004 r., czyli umowa kupna sprzedaży organów 50-głosowych piszczałkowych o trakturze mechanicznej i wiatrownicach klapowych rozłożonych na trzech manualach oraz pedału niemieckiej firmy Steymeyer sprowadzonych z Niemiec z kościoła ewangelickiego w Heilsbronn przez Mariana Majchera (firma „In Plenum Pl” w Katowicach), który je zainstalował. Były też mniej prozaiczne inwestycje. Długo starano się o pozwolenie na budowę obiektu gospodarczo-garażowego, ostatecznie 5 października 2004 r. uzyskano zgodę Urzędu Miejskiego w Częstochowie na tę budowę, zaś prace kontynuowano w 2005 r., układając także kostkę brukową obok tychże zabudowań. W roku 2006 rozpoczęto modernizację centralnego ogrzewania na plebanii. Z tego powodu odłączono się od miejskiego ogrzewania. Zainstalowano w tym czasie piec na ekogroszek oraz drugi piec w 2007 r. (koszt jednego pieca prawie 50 tys. zł, plus kotłownia i wykonanie oczywiście projektu). W tymże roku zainstalowano drzwi na plebanii (20 sztuk) i obłożono piaskowcem ściany boczne kościoła. W kwietniu 2007 r. wyłożono granitem główne wejście, czyli schody kościoła przez firmę Gierałcice, co kosztowało około 50 tys. zł. W dniu 9 czerwca tr. odsłonięto i poświęcono tablicę pamiątkową w 60 rocznicę powrotu Rodzin Polskich ze zsyłki na Sybir¹¹. Dalsze prace wokół kościoła i plebanii zapewne będą kontynuowane, co gwarantuje postawa obecnego proboszcza ks. Kazimierza Zalewskiego, dobrego gospodarza. Potwierdza to piszący, który te działania obserwuje od kilku lat, jako mieszkaniec miejscowej plebanii.

2. Wikariusze

---

¹⁰ *Relacja ustna ks. Kazimierza Zalewskiego z 17 VIII 2007 r.*

¹¹ Tamże.

W działalności duszpasterskiej w parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie proboszczów wspomagali wikariusze. Podczas organizowania parafii przez księdza, a następnie biskupa Franciszka Musiela w czasie jedenastu lat wikariuszami było kilku kapłanów. Nie inaczej było w czasach proboszczowania ks. Włodzimierza Rataja, który dźwigał krzyż budowy świątyni parafialnej. W tym okresie, czyli podczas dwudziestu dwóch lat posługę wikariuszowską spełniało kilkudziesięciu kapłanów. Kilkunastu księży współpracowało w czasie zarządu parafią przez ks. Kazimierza Zalewskiego, spośród których prawie połowa została proboszczami lub podjęła pracę w instytucjach diecezjalnych.

Tabela nr I
Wikariusze parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie

Lp.	Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji wikariusza	Data		
			Urodzenia	Święceń kapłańskich	Śmierci
1	2	3	4	5	6
1	Ryszard Majchrzak	1957-1959	6 VII 1923	24 VI 1951	
2	Henryk Marciniak	1959-1961	21 X 1932	24 VIII 1957	
3	Ryszard Budzowski	1960-1964	28 VIII 1928	27 VI 1954	5 VIII 1985
4	Mirostaw Suchosz	1961-1962	13 VI 1935	17 VIII 1958	28 II 2006
5	Czesław Ucieklak ¹²	1962-1963	27 II 1932	19 I 1957	
6	Zygmunt Hyra	1963-1965	17 I 1937	16 VIII 1959	11 I 2002
7	Jerzy Barszcz	1964-1967	5 XI 1929	12 XII 1955	
8	Wojciech Kujawski	1966-1969	21 IV 1932	12 XII 1955	22 XI 1996
9	Marian Pabiasz	1967-1971	16 VII 1940	17 VI 1974	19 VII 2006
10	Marian Skoczowski	1967-1969	19 II 1913	22 V 1941	24 VII 2001
1	2	3	4	5	6

¹² 18 XI 1982 r. inkardynowany do diecezji gorzowskiej, od 25 III 1992 r. diecezji zielonogórsko-gorzowskiej.

11	Józef Dziurski	1969-1973	27 VII 1938	29 VI 1962	
12	Wiesław Stefański	1969-1971	18 IV 1928	17 VIII 1958	
13	Karol Malasiewicz	1971-1973	4 XI 1940	17 V 1964	
14	Wojciech Pazera	1971-1973	26 IV 1945	25 V 1969	14 VI 2007
15	Stanisław Zbirek	1973-1974	11 IX 1940	25 V 1969	
16	Eugeniusz Lubiszewski	1973-1974	14 VI 1941	20 VI 1965	
17	Edward Kosior	1973-1974	17 III 1935	29 VI 1960	
18	Antoni Idasiak	1974-1975	15 III 1941	18 VI 1966	
19	Jan Kuliga	1974-1975	9 IV 1942	18 VI 1967	
20	Jerzy Kuchciński	1974-1975	27 II 1943	18 VI 1967	29 VII 2006
21	Tadeusz Małolepszy	1975-1979	27 VI 1941	18 VI 1967	
22	Jan Edward Marczewski	1975-1980	6 VI 1939	15 V 1964	
23	Zenobiusz Łabuś	1975-1980	4 VIII 1943	18 VI 1967	
24	Jerzy Stanisław Bodziachowski ¹³	1979-1984	23 IV 1946	21 V 1972	
25	Stanisław Kosielak	1980-1985	10 IV 1944	25 V 1969	
26	Janusz Urbanek	1980-1986	15 V 1949	2 VI 1974	14 IV 1991
27	Jan Włodarczyk	1984-1986	17 IV 1939	17 V 1964	
28	Zdzisław Woldan	1985-1988	28 XII 1939	29 VI 1962	7 XI 2002
1	2	3	4	5	6
29	Kazimierz Zalewski	1986-1988	5 IX 1957	30 V 1982	

¹³ 29 V 1997 r. inkardynowany do diecezji Fargo, USA.

30	Stanisław Styczyński	1986-1988	3 IX 1950	2 VI 1974	
31	Andrzej Marian Banaszek	1988-1989	9 I 1957	30 V 1982	
32	Jacek Antoni Wywlich ¹⁴	1988-1990	27 VIII 1961	18 V 1986	
33	Jerzy Combik	1989	2 III 1959	22 V 1983	
34	Stanisław Lech	1989-1991	17 IX 1927	28 VI 1953	
35	Jan Edward Marczewski	1990-1992	6 VI 1939	15 V 1964	
36	Witold Bil	1990-1994	9 I 1963	22 V 1988	
37	Józef Kępa	1991-1993	9 XI 1962	22 V 1988	
38	Maciej Klekowski	1992-1994	3 I 1965	3 VI 1990	
39	Marek Łakomy	1993-1994	5 V 1957	17 V 1987	
40	Artur Łyskowski	1993-1995	2 VII 1962	19 V 1991	
41	Józef Błasiński	1993-1995	10 V 1959	10 VI 1984	
42	Marian Kozłowski	1995-1997	23 IX 1962	17 V 1987	
43	Marek Jachna	1995-1997	4 V 1965	3 VI 1990	
44	Szymon Gołuchowski	1997-1998	18 III 1968	22 V 1994	
45	Mariusz Woźniak	1997-2000	10 V 1970	4 VI 1995	
46	Andrzej Karczewski	1998-1999	11 I 1951	4 VI 1995	
1	2	3	4	5	6
47	Grzegorz Zabłocki	1999-2000	9 IX 1968	30 V 1993	13 XI 2004
48	Tadeusz Piotr	2000-2002	28 V 1971	25 V 1996	

¹⁴ 1 IX 1996 inkardynowany do diecezji Augsburg, Niemcy.

	Orzeszyna				
49	Jacek Zieliński	2000-2003	5 VII 1965	3 VI 1990	
50	Jerzy Grąbkowski	2001-2003	14 IX 1964	4 VI 1992	
51	Jacek Michalewski	2003-2004	7 VII 1969	22 V 1994	
52	Grzegorz Pałka	2003-2005	14 II 1971	30 V 1998	
53	Robert Glen	2004-	21 VIII 1976	2 VI 2001	
54	Sebastian Ciastek	2005-	15 VIII 1976	18 V 2002	

Źródło: AKMCz brak sygn. *Karta parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie*; APNMPZCz sygn. AP I, s. 3 n; AWSDACz brak sygn. *Terminarz święceń udzielonych alumnom Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie 1946-1962*; *Katalog diecezji sosnowieckiej 1999*, Sosnowiec 1999, s. 428-434; *Archidiecezja częstochowska. Katalog 2005*, Częstochowa 2005, s. 680-706; M. Kołodziejczyk, *Alumni i neoprezbiterzy Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie w latach 1926-1974*, CzST 2 (1974), s. 188-194; W. Wlazlak, *Dzieje diecezji częstochowskiej w okresie działalności biskupa Zdzisława Golińskiego (1951-1963)*, Kraków 2000, s. 200-213.

3. Powołania kapłańskie i zakonne

Owocem konkretnych działań duszpasterskich zawsze były powołania kapłańskie i zakonne. Po ustanowieniu parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie pierwsze z nich pojawiły się po kilkunastu latach jej istnienia. Większość z nich to powołania do stanu kapłańskiego, głównie w ramach kleru diecezjalnego. Były też powołania zakonne zarówno męskie jak i żeńskie. Spośród wiernych wspomnianej parafii udało się zidentyfikować jedenaście powołań kapłańskich. Tutaj należy wyróżnić ojca Romana Marcina Olejnika, który po uzyskaniu doktoratu podjął zajęcia dydaktyczne na wyższej uczelni. W sposób szczególny pragnę zaprezentować ks. Pawła Cezarego Wolnickiego, jeśli wolno odnotować mojego przyjaciela, który, co jest rzadko spotykane, posiada dwa doktoraty, jeden z zakresu teologii moralnej, a drugi z nauk humanistycznych. Często spotykamy się w Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej, gdzie możemy podyskutować na interesujące nas tematy historyczne. Wprawdzie powołania żeńskie nie są zaliczane do duchowieństwa, jednak zdecydowano się tutaj zaprezentować i tę grupę osób poświęconych Bogu, które czasem bardzo cicho i niepostrzeżenie niosą ludziom pomoc i nadzieję.

Tabela nr II Duchowni pochodzący z parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie

Lp.	Imię i nazwisko	Data	
		Urodzenia	Świeceń kapłańskich
1	Piotr Balicki	13 XII 1944	30 V 1971
2	Wojciech Tadeusz Krasowski	4 I 1950	29 V 1977
3	Włodzimierz Robak OSPPE	2 IX 1957	28 V 1983
4	Roman Marcin Olejnik OFM	18 VI 1953	26 III 1986
5	Leszek Woroniecki SAC	22 III 1961	5 V 1990
6	Dariusz Śliwiński SAC	1 XII 1963	5 V 1990
7	Grzegorz Ciesielski OSPPE	12 III 1962	19 V 1990
8	Adam Zyzik	4 IX 1966	19 V 1991
9	Paweł Cezary Wolnicki	23 III 1969	22 V 1994
10	Tomasz Antoni Knop	6 IV 1972	17 V 1997
11	Daniel Krzysztof Kusa	13 V 1978	7 VI 2003

Źródło: *Archidiecezja częstochowska. Katalog 2005*, Częstochowa 2005, s. 231, 623, 684-685, 687, 689-690.

Tabela nr III
Siostry zakonne pochodzące z parafii NMP Zwycięskiej w Częstochowie

Lp.	Imię i nazwisko	Data	
		Urodzenia	Profesji zakonnej
1	Halina Szymczyk CSM	18 II 1954	15 VIII 1976
2	Małgorzata Wyrodek SAC	26 II 1957	29 VI 1980
3	Mariola Klekowska SAC	22 II 1960	29 VI 1985
4	Maria Kowacka USJK	13 VIII 1955	15 VIII 1985
5	Katarzyna Podsiadlik	27 X 1978	3 VI 2004
6	Agata Antonina Bednarczyk¹⁵	11 VIII 1982	26 VIII 2004

Źródło: Dane ustalono na podstawie przeprowadzonych relacji ustnych najbliższych krewnych 3 IX 2007 r.

---

¹⁵ Wspólnota Niepokalanej Matki Wielkiego Zawierzenia (Siostry Zawierzenia).